अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम, १९९५ नुसार संचालक, भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय,नागपूर गट-अ ते गट-ड मधील विविध संवर्गातील पदांवर शारीरिकदृष्ट्या अपंग उमेदवारांकरिता आरक्षण विहीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक :एमएनए-१००४/(३४७)/उद्योग ९

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : १५.०१.२०११

संदर्भ :-१) अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम, १९९५ (क्र.१/१९९६).

२) शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग क्र.एसआरव्ही १०९८/प्र.क्र.१२/ १६-अ, दि. २ मे, १९९८.

३) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. एसआरव्ही १०९८/ प्र.क्र.३९/ ९८ /१६-अ, दि.१६ जून, २००१.

४) शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग क्र.अपंग १००१/६१/ प्र.क्र.३६/ २००२/१६-अ, दि. १० मे, २००२.

५) शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग क्र.अपंग १००३/ प्र.क्र.१२७/ २००३/१६-अ, दि. ६ मे, २००४.

६) शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग :एमएनए-१००४/(३४७)/उद्योग ९, दिनांक २६.०८.२००८.

७) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, न्यायाप्र-२००९/ प्र.क्र.९/सुधार- ३, दि. ३ ऑगस्ट, २०१०.

प्रस्तावना :

अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम, १९९५ मध्ये शासकीय/ निमशासकीय सेवेत अपंग व्यक्तींसाठी ३ % पदे आरक्षित करण्याची तरतूद आहे. या अनुषंगाने संचालक, भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय,नागपूर आस्थापनेवरील "गट-अ" ते "गट-ड" मधील विविध संवर्गातील पदांवरील नियुक्तीकरिता शारीरिकदृष्ट्या अपंग व्यक्तींसाठी संदर्भ क्र. ६ येथील शासन निर्णयान्वये आरक्षण निश्चित करण्यात आले आहे.

केंद्र शासनाने त्यांच्या अखत्यारितील आस्थापनेवरील अपंग व्यक्तींसाठी पदे निश्चित करुन त्यांची यादी प्रसिध्द केली आहे. सदर यादीनुसार राज्य शासनाच्या अखत्यारितील शासकीय व निमशासकीय आस्थापनेवरील जी पदे समान आहेत ती पदे संबंधित मंत्रालयीन विभागाने अपंगांसाठी निश्चित करावीत व तसे आदेश निर्गमित करावेत अशा सूचना सामाजिक न्याय व

विशेष सहाय्य विभागाने संदर्भ क्र.७ येथील दि. ३ ऑगस्ट, २०१० च्या शासन निर्णयान्वये निर्गमित केल्या आहेत. त्यानुसार संचालक, भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालयाच्या आस्थापनेवरील पदांकरिता शारीरिकदृष्ट्या अपंग व्यक्तींसाठी निश्चित करण्यात आलेल्या शारीरिक पात्रतेच्या निकषांमध्ये सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. प्रस्तुत प्रकरणी शासनाने पुढील प्रमाणे निर्णय घेतला आहे :-

शासन निर्णय :-

संचालक, भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय,नागपूर आस्थापनांच्या पदांसाठी अपंग व्यक्तिकरिता आरक्षण विहित करण्याबाबत संदर्भ क्र. ६ येथील दि. २६ ऑगस्ट, २००८ च्या शासन निर्णयाव्दारे देण्यात आलेले आदेश याव्दारे अधिक्रमित करण्यात येत असून, आता अपंग व्यक्ती (समान संधी, संपूर्ण सहभाग व हक्कांचे संरक्षण) अधिनियम, १९९५ मधील तरतूदीनुसार संचालक, भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय,नागपूर आस्थापनेवरील "गट-अ" ते "गट- ड " मधील विविध संवर्गातील पदांसाठी सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट "१ ते ४" मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे शारीरिकदृष्टया ४० टक्के किंवा त्यापेक्षा जास्त अपंगत्व असलेल्या व्यक्तींकरिता पदे निश्चित करण्यात येत आहेत.

२. संचालक, भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय,नागपूर आस्थापनेवरील "गट- अ" ते "गट- ड " मधील विविध संवर्गातील सरळसेवेने भरावयाच्या पदांसाठी सोबतच्या परिशिष्ट "१ ते ४" मध्ये दर्शविल्यानुसार अंध, मूकबधिर व अस्थिव्यंग या अपंग प्रवर्गासाठी प्रत्येकी १ % या प्रमाणे एकूण ३ % आरक्षण ठेवून नियुक्ती करण्यात यावी.

३. अपंग व्यक्तींसाठी आरक्षित असलेल्या पदांवर नियुक्तीसाठी संबंधित उमेदवाराने शारीरिक पात्रतेसंदर्भात विहित प्राधिकाऱ्याचे वैद्यकीय प्रमाणपत्र सादर करणे बंधनकारक राहील.

४. अपंग व्यक्तीची सरळसेवा भरतीने नियुक्ती करताना सदर उमेदवाराने सेवा प्रवेश नियमांनुसार विहित करण्यात आलेली अर्हता धारण करणे आवश्यक राहील.

५. संदर्भ क्रमांक ३ येथे नमूद केलेल्या सामान्य प्रशासन विभागाच्या परिपत्रकानुसार सरळसेवेने नियुक्ती करताना अपंगांसाठी उच्च वयोमर्यादा सरसकट ४५ वर्षापर्यंत शिथिल करण्यात आली आहे.

६. उक्त अधिनियमाच्या कलम ३२ (बी) नुसार अपंग व्यक्तींसाठी योग्य ठरविलेल्या व सूट दिलेल्या पदांच्या यादीचा आढावा सदर आदेशाच्या दिनांकापासून प्रत्येक ३ वर्षानी घेऊन तंत्रज्ञानात झालेल्या विकासानुसार यादी अद्ययावत करावी.

७. शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र. अपंग १००९/ प्र.क्र.२७६/०९/१६- अ, दि. १९ मार्च, २०१० मधील तरतुदीनुसार अपंगांची आरक्षित पदे सरळसेवेने भरताना ती सामाजिक प्रवर्गात न दर्शविता स्वतंत्रपणे दर्शविण्यात येऊन अपंगांची पद भरती करण्याची

कार्यवाही करावी. मात्र, निवड झालेल्या उमेदवारांना ते ज्या सामाजिक प्रवर्गातील असतील त्याच प्रवर्गात समांतर आरक्षण म्हणून सामावून घ्यावे.

८. या शासन निर्णयाव्दारे संचालक, भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय,नागपूर आस्थापनेवरील "गट -अ" ते "गट- ड " मधील विविध संवर्गातील पदांवर अपंग व्यक्तींच्या नियुक्तीसाठी विहित करण्यात आलेले आरक्षण एकाकी पदास लागू राहणार नाही, तसेच "गट-अ" व "गट- ब" मधील पदोन्नतीच्या पदासही लागू राहणार नाही.

९. हा शासन निर्णय सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या शासन निर्णय क्र. न्यायाप्र २००९/प्र.क्र. ५/सुधार-३, दि. ३ ऑगस्ट, २०१० अन्वये दिलेल्या निर्देशानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

१०. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर प्रसिध्द करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०११०११५१९०३२५००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(व.शं.कुलकर्णी)
शासनाचे अवर सचिव

प्रति,

मा. मुख्य सचिव.
मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव.
मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
संचालक, भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय,नागपूर.
मा. उपमुख्यमंत्र्यांचे सचिव.
राज्यमंत्री (खनिकर्म) यांचे खाजगी सचिव.
* निबंधक, लोकआयुक्त व उप लोकआयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई .
* निबंधक , उच्च न्यायालय, (अपीलेट साईड), मुंबई .
* प्रोथोनोटरी व सिनिअर मास्टर उच्च न्यायालय, मुंबई .
* प्रधान सचिव (विधान सभा), महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई.
* प्रधान सचिव (विधान परिषद), महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई.
महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र , मुंबई / नागपूर.
संचालक , सेवायोजन संचालनालय, मुंबई.
प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
प्रधान सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
प्रधान सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
निवडनस्ती (उद्योग ९).
* (पत्राने)

परिशिष्ट - " १ "

संचालक, भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय,नागपूर आस्थापनेवरील "गट -अ" संवर्गातील पदांसाठी शारीरिकदृष्ट्या अपंग व्यक्तिंकरिता निश्चित केलेल्या आरक्षणाचे विवरणपत्र.

अ.क्र	पदनाम	अंध/अल्पदृष्टी (१ %)	कर्णबधीर (१ %)	अस्थिव्यंग (१ %)
	गट - अ			
१.	संचालक	पात्र LV.	पात्र H.H.	पात्र OL.OA.
२.	सहसंचालक	पात्र LV.	पात्र H.H.	पात्र OL.OA.
३.	वरिष्ठ उप संचालक	पात्र LV.	पात्र H.H.	पात्र OL.OA.
४.	उप संचालक	पात्र LV.	पात्र H.H.	पात्र OL.OA.
५.	वरिष्ठ भूवैज्ञानिक	पात्र LV.	पात्र H.H.	पात्र OL.OA.
६.	भूवैज्ञानिक	पात्र LV.	पात्र H.H.	पात्र OL.OA.
७.	मुख्य रसायन शास्त्रज्ञ	अपात्र	अपात्र	पात्र OL.OA.
८.	वरिष्ठ रसायन शास्त्रज्ञ	अपात्र	अपात्र	पात्र OL.OA.
९.	प्रशासन अधिकारी	पात्र LV.	पात्र H.H.	पात्र OL.OA.
१०.	मुख्य आवेधन अभियंता	पात्र LV.	पात्र H.H.	पात्र OL
११.	आवेधन अभियंता	पात्र LV.	पात्र H.H.	पात्र OL

परिशिष्ट - " २ "

संचालक, भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय,नागपूर आस्थापनेवरील "गट -ब" संवर्गातील पदांसाठी शारीरिकदृष्ट्या अपंग व्यक्तिंकरिता निश्चित केलेल्या आरक्षणाचे विवरणपत्र.

अ.क्र	पदनाम	अंध/अल्पदृष्टी (१ %)	कर्णबधीर (१ %)	अस्थिव्यंग (१ %)
गट - ब				
१.	कनिष्ठ भूवैज्ञानिक	पात्र LV.	पात्र H.H.	पात्र OL.OA.
२.	रसायन शास्त्रज्ञ	अपात्र	अपात्र	पात्र OL.OA.
३.	सहाय्यक आवेधन अभियंता	पात्र LV.	पात्र H.H.	पात्र OL
४.	सहाय्यक प्रशासन अधिकारी	पात्र LV.	पात्र H.H.	पात्र OL. OA
५.	लेखा अधिकारी	अपात्र	पात्र H.H.	पात्र BL .OL. OA
६.	सांख्यिकी अधिकारी	अपात्र	पात्र H.H.	पात्र OA.OL.
७.	उच्च श्रेणी लघुलेखक (निवड श्रेणी)	पात्र B.LV.	अपात्र	पात्र BL.OA.OAL.OL
८.	उच्च श्रेणी लघुलेखक	पात्र B.LV.	अपात्र	पात्र BL.OA.OAL.OL
९.	निम्न श्रेणी लघुलेखक	पात्र B.LV.	अपात्र	पात्र BL.OA.OAL.OL
१०.	निरिक्षक	पात्र LV	पात्र H.H.	पात्र OA.OL.
११.	अधिक्षक	पात्र B.LV.	पात्र H.H	पात्र OA.OL.Bl
१२.	कर्मशाला अधिक्षक	अपात्र	पात्र H.H	पात्र OL
१३.	सहाय्यक लेखा अधिकारी	अपात्र	पात्र H.H	पात्र BL.OL. OA
१४.	भैगोलिक माहिती प्रणाली वरिष्ठ सहाय्यक	अपात्र	पात्र H.H	पात्र OL. OA
१५.	आवेधक यांत्रिक	अपात्र	पात्र H.H	पात्र OL. OA

परिशिष्ट - " ३ "

संचालक, भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय,नागपूर आस्थापनेवरील "गट -क" संवर्गातील पदांसाठी शारीरिकदृष्ट्या अपंग व्यक्तिंकरिता निश्चित केलेल्या आरक्षणाचे विवरणपत्र. (गट -क)

अ. क्र	पदनाम	अंध/अल्पदृष्टी (१ %)	कर्णबधीर (१ %)	अस्थिव्यंग (१ %)
१.	अधिकार शुल्क निरिक्षक	अपात्र	पात्र H.H.	पात्र OA.OL
२.	संग्राहालय-नि- ग्रंथालय सहाय्यक	अपात्र	पात्र H.H.	पात्र OA.OL.BL. OAL.
३.	शाखा प्रमुख	पात्र B.LV.	पात्र H.H.	पात्र OA.OL.
४.	वरिष्ठ लिपिक	पात्र B.LV.	पात्र H.H.	पात्र OA.OL. OAL. BL.
५.	कनिष्ठ लिपिक	पात्र B.LV.	पात्र H.H.	पात्र OA.OL. OAL. BL.
६.	स्वागतकार-नि- दुरभाष चालक	पात्र B.LV.	अपात्र	पात्र OA.OL.BL. OAL.
७.	भौगोलिक माहिती प्रणाली सहाय्यक	अपात्र	पात्र H.H	पात्र OL. OA
८.	अनुरेखक	पात्र LV.	अपात्र	पात्र OL. BL.
९.	वरिष्ठ प्रयोगशाळा सहाय्यक (रासायनिक)	अपात्र	पात्र H.H	पात्र OA.OL.BL.
१०.	आवेधक	अपात्र	पात्र H.H	अपात्र
११.	सहाय्यक आवेधक	अपात्र	पात्र H.H	अपात्र
१२.	चालक-नि-यांत्रिक	अपात्र	पात्र H.H	अपात्र
१३.	दोरखंडवाला	अपात्र	पात्र H.H.	अपात्र
१४.	वाहन चालक *	अपात्र	अपात्र	अपात्र

* सदर पद केंद्र शासनाने अपंगासाठी सुनिश्चित केलेल्या पदांच्या यादीत नाही. तेव्हा हे पद तज्ञ समितीकडून वगळण्यात यावे.

परिशिष्ट - " ४ "

संचालक, भूविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय,नागपूर आस्थापनेवरील "गट -ड" संवर्गातील पदांसाठी शारीरिकदृष्ट्या अपंग व्यक्तिंकरिता निश्चित केलेल्या आरक्षणाचे विवरणपत्र.

अ.क्र	पदनाम	अंध/अल्पदृष्टी (१ %)	कर्णबधीर (१ %)	अस्थिव्यंग (१ %)
गट - ड				
१.	नाईक	पात्र **LV. B.**	पात्र **H.H.**	पात्र **OA OL.**
२.	शिपाई	पात्र **LV. B.**	पात्र **H.H.**	पात्र **OL. OA**
३.	मदतनीस	पात्र **LV**	पात्र **H.H.**	पात्र **OL.**
४.	दफ्तरी	पात्र **B.LV.**	पात्र **H.H.**	पात्र **OA OL.**

टिप :-

B. = Blind ,
LV. = Low Vision ,
H.H. = Hearing Handicapped,
OL. = One Leg Affected,
OA. = One Arm Affected,
OAL. = One Arm and Leg Affected,
BL. = Both Legs Affected.
MW = Muscular Weakness.